

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at ændre Inatsisartutlov nr. 20, 23. november 2015 om alderspension. Ændringen skal afskaffe beregning af pension efter partners indkomst.

Medlem af Inatsisartut Mariane Paviaasen, Inuit Ataqatigiit

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at ændre Inatsisartutlov nr. 20 af 23. november 2015 om alderspension med senere ændringer, med det formål at tildeling af alderspension ikke længere skal reguleres på baggrund af en partners indkomst.

(Medlem af Inatsisartut Jens NapätôK', Naleraq)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender)

1. behandling

Naalakkersuisut takker medlemmer af Inatsisartut Mariane Paviaasen, Inuit Ataqatigiit og Jens NapätôK', Naleraq for dette relevante forslag.

Naalakkersuisut præsenterede i februar 2023 Naalakkersuisuts ældrestrategi. Naalakkersuisut finder det positivt, at forslagsstillerne vil støtte ældrestrategiens ønske om et mere simpelt og attraktivt pensionssystem.

Ældrestrategiens initiativ nr. 4 foreslår netop en afskaffelse af gensidig forsørgerpligt for alderspensionister. Af strategien fremgår det, at Naalakkersuisut ønsker at fremsætte ændringer til alderspensionsloven, således reguleringen på baggrund af partners indkomst fjernes. Naalakkersuisut er derfor glade for at kunne konkludere, at Naleraq vil støtte forslaget, når dette endeligt præsenteres.

Afskaffelse af gensidig forsørgerpligt i alderspensionsloven vil øge det økonomiske råderum for nogle familier. Samtidig kan afskaffelsen øge incitamentet for nogle borgere til at arbejde. Øget arbejdsudbud er vigtigt, fordi vores samfund har brug for alle hænder. Det er dog også vigtigt at understrege, at afskaffelsen af modregningen af alderspensionen, vil øge uligheden i samfundet, idet afskaffelsen primært vil gavne de højst lønnede familier.

Afskaffelsen af gensidig forsørgerpligt, er første skridt mod et mere simpelt pensionssystem. Det er vigtigt for Naalakkersuisut at understrege, at Naalakkersuisut har flere ønsker til at forsimple pensionssystemet. Det er Naalakkersuisuts ambitioner, at pensionssystemet som helhed skal gøres mere gennemskueligt, og gøre det attraktivt at forblive en del af arbejdsmarkedet, for de alderspensionister som selv ønsker det.

Dette fremgår også af Naalakkersuisuts ældrestrategi i initiativ nr. 3 "Pensionsreform". På baggrund af initiativet ønsker Naalakkersuisut at igangsætte drøftelser om en pensionsreform i løbet af 2023. Naalakkersuisut ønsker en sammenhængende pensionsreform som en del af den kommende Holdbarheds- og Vækstplan. Pensionssystemet skal gøres mere gennemskueligt og robust i forhold til ændringerne i befolkningssammensætningen med langt flere ældre i de næste 10-15 år.

Det er afgørende, at der er politisk enighed om, hvordan en eventuel forsimpning af pensionssystemet endeligt skal se ud. Naalakkersuisut vil derfor involvere Inatsisartuts partier i processen.

Naalakkersuisut vurderer, at en større reform af pensionssystemet er et stort og vigtigt politisk projekt med mange ubekendte. Derfor kan det være svært at sætte en endelig dato for hvornår den endelige nye pensionsmodel vil være færdig. Derfor foreslår Naalakkersuisut, at der som første skridt arbejdes på at afskaffe den gensidig forsørgerpligt for alderspensionister.

På den baggrund vil Naalakkersuisut gerne fremsætte et ændringsforslag: Naalakkersuisut pålægges at præsentere et forslag til en ændring af alderspensionsloven, således reguleringen på baggrund af partners indkomst fjernes. Forslaget skal præsenteres senest til FM2024.

På vegne af Naalakkersuisut ønsker jeg en god debat.